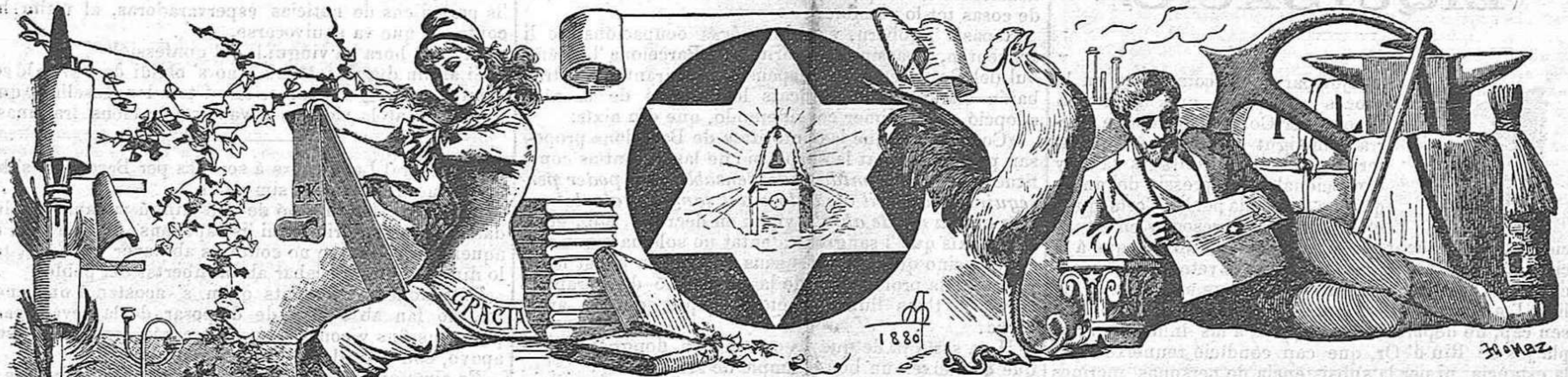

10/38

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

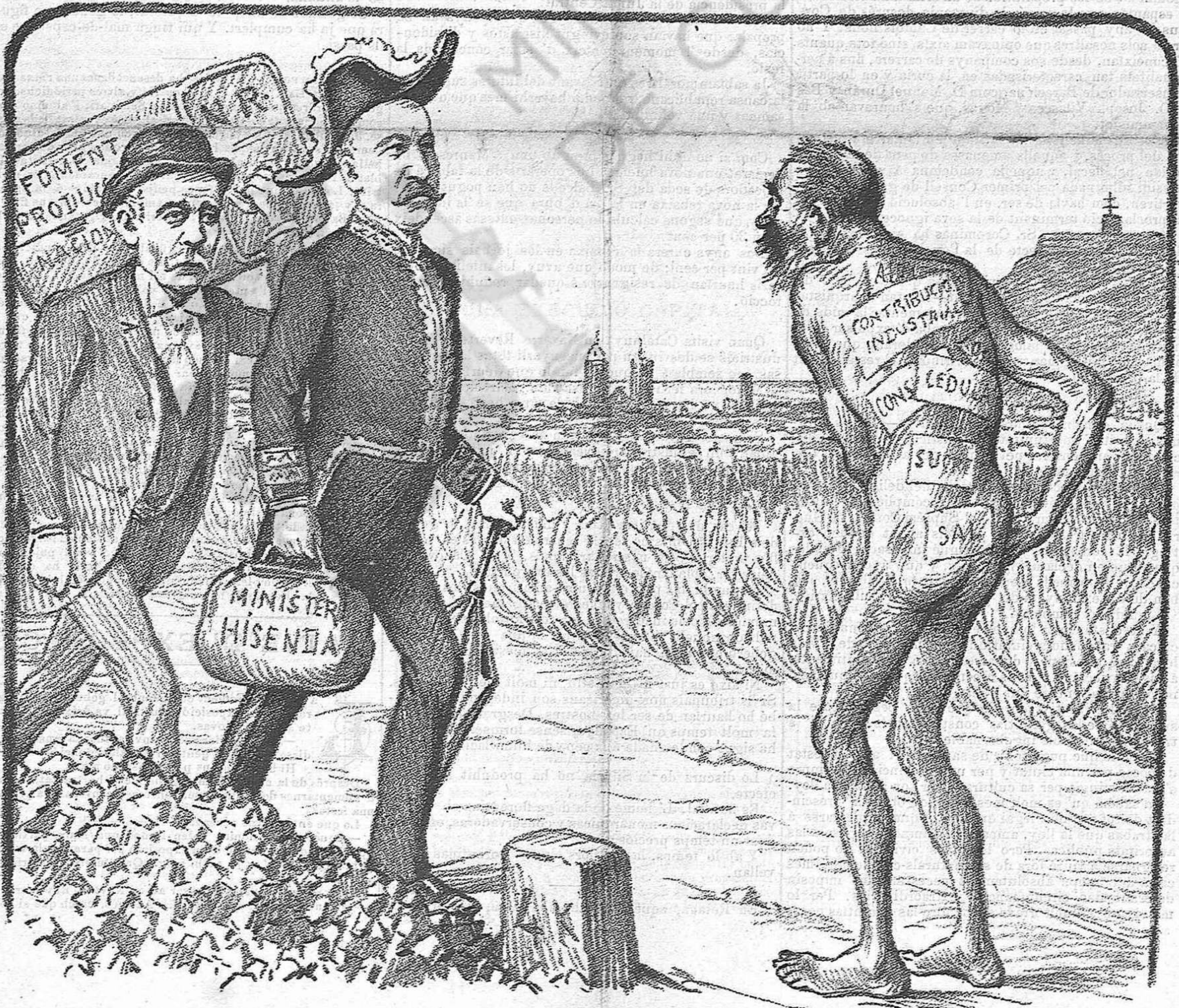
CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

L' ARRIBADA DEL MINISTRE DE HISENDA

Lo CONTRIBUTENT: —¿Qué voldrà ara aquest Llop? Encare no vaig prou despullat?

LIQUIDACIÓ

A major part dels complicats en lo procés anarquista que resultaren absolts per Consell suprem de Guerra han sigut conduïts a la frontera francesa, aplicantse'ls la llei excepcional de repressió del anarquisme aprovada per las Corts, quan ells ja estaven presos, y en situació, per consegüent, de no delinquir, a no ser que a la citada llei se li vulgan donar efectes retroactius. Y encare gran fortuna ha sigut per ells que no s'haja realitzat l'amenassa que durant algun temps pesa sobre'l seu cap, de deportarlos tots junts a las inhospitalarias platjas de Riu d'Or, que cap condició reuneixen per la estança, ni per la subsistència de personas inermes y treballadoras.

Gracias a l'hospitalitat de la República francesa, a l'altra banda del Pirineu trobaran un país civilisat que 'ls amparará, donantlos lo que de moment els nega la mare patria, després que'l seu govern los feu sufrir las tristesses, los dolors y las molestias inherents a un procediment criminal llarch, atzarós y terrible en amenassas. La reparació a las amarguras sufridas pels que després de la rigurosa depuració dels fets foren declarats innocents, havia de consistir en una ordre de desferro.

No coneixem mes que a un sol individu dels que han sigut objecte de aquesta mida de rigor, y es aquest lo jove advocat Sr. Corominas.

Quan lo fiscal de la causa demanava per ell la pena de mort, ens sentirem dolorosament impresionats. —Vet'aquí 'ns diguerem, l'extrém a que pot arribar la desgracia de un home massa aficionat al estudi de las qüestions sociològiques.

Perque sabiam nosaltres, com sabia tothom, que l'estudiós Sr. Corominas no era, ni havia sigut may anarquista, ni encare que hagués tingut ideas adelantadas en lo punt concret referent a la reforma social, no era tampoch ni podia ser may capés de pendre part ni remotament en los preparatius de un crim tan abominable y espantós com lo comés lo dumenje després de Corpus del any passat en lo carrer de Cambis nous. Y no eram sols nosaltres que opinavam aixís, sino tots quantos lo coneixian, desde sos companys de carrera, fins a personalitats tan caracterisadas en la curia y en lo partit conservador de Barcelona, com D. Manuel Durán y Bas y D. Joseph Vilaseca y Mogas, que s'honoravan ab la seva amistat.

Afortunadament se feu la llum en la darrera instancia del procés, y aquella amenassa de pena de mort preferida pel fiscal, y aquella condemna a vuit anys de presidi fulminada pel primer Consell de guerra se convertiren, com havia de ser, en l'absolució definitiva, en la proclamació terminant de la seva innocencia.

A pesar de tot lo Sr. Corominas ha sigut extranyat del país, fentse'l objecte de la llei de repressió contra l'anarquisme.

Si tots los demás individus—á qui com hem dit avants no coneixem poch ni molt—son tan anarquistas com lo Sr. Corominas, haurém de lamentar la mida de rigor, en virtut de la qual se 'ls acaba d'expulsar de la mare patria... y ho lamentarém considerant que no es aquesta la millor manera de contribuir al restabliment de la pau social.

Queda, donchs, liquidada enterament—ab mes ó menos esperit d'oportunitat y de justicia—la qüestió suscitada un any enrera, pel disparo de la bomba del Carrer de Cambis nous.

Los autors y co-autors materials del delicté han pagat ab la vida'l seu extravío. Los cómplices é inductors reconeguts com a tals pel Suprem Consell de Guerra van a ser trasladats als presidis ahont denhen extinguir la condemna que 'ls signé imposada. Fins los que sigueren declarats innocents, y que á conseqüencia de no trobarse'ls responsabilitat, foren absolts, acababan de ser extranyats del país per ordre gubernativa. Liquidació complerta.

Y no obstant per lo que respecta á Barcelona, la pacífica y treballadora ciutat que tant necessita de la vida legal pera subsistir y donar esplay á sos sentiments, á sas conviccions y á sas creencias, aquesta liquidació no ha arribat encare fins á ella.

Sobre la ciutat y sobre la provincia pesa encare la suspensió de las garantías constitucionals, com si's tractés de un poble ingovernable.

No se lo que puga tenir de satisfactori aquest estat de cosas per una ciutat y per una provincia que sempre s'han distingit per sa cultura y per son amor á la llei.

Ja sabem qu' es molt mes cómodo governar prescindint de tot requisit legal que tenint que subjectarse a las trabas que la llei, amparo del ciutadà, imposa a las autoritats públicas. Pero 'ls pobles civilisats no poden resignarse á viure fora de sas naturals condicions, mes enllá del temps absolutament necessari que imposin determinadas circunstancias extraordinarias. Per lo mateix qu' es molt grave suspendre las garantías cons-

titucionals de un poble, precisa abreviar aquest estat de cosas tot lo possible.

Repassi'l govern, y si las sévas ocupacions no li consenten, repassin las autoritats de Barcelona'l preámbul del Real Decret de suspensió de garantías, y trobaran clarament especificats los motius de la seva adopció en lo primer considerando, que diu aixís:

«Considerant que las autoritats de Barcelona proponen per unanimitat la suspensió de las garantías constitucionals com a mida indispensable pera poder perseguir ab bon éxit als autors del sangrent atentat comés allí la nit de ahir... vinch en decretar, etc., etc.»

Es aixís que'l sangrent atentat no sols ha sigut descubert, sino que també 'ls seus autors han pagat la seva culpa, la prolongació de la suspensió de garantías resulta a totas llums capciosa, improcedent y arbitraria.

Hora seria ja de que 'ls que manan donguessen als que obeeixen un bon exemple de serietat.

D'altra manera, si tothom aixís los de dalt com los de abaxi, consideran la llei com un element pera ser violat ó burlat segons las conveniencias y 'ls medis de cada hù, la societad caurá de plé en lo mateix que tracta d'evitar; en l'anarquia.

P. K.

la primera junta celebrada pel Directori de fusió republicana hi assistiren lo Sr. Muro y 'l Sr. Carvajal, perfectament identificats l'un y l'altre ab las aspiracions del partit únic.

Lo Sr. Muro ha retirat la dimissió que tenia presentada, y 'l Sr. Carvajal ha acceptat la presidencia de la Junta Central.

Serveixi aixó de resposta als que s'empenyaven en proposar que havian sobrevingut disgustos y dissidencias, desde'l moment mateix d'estar concertada la fusió.

Ja sabiam nosaltres que davant del interés suprem de la causa republicana, no podia haverhi mes que un pensament y una voluntat.

Com si no n'hi hagués prou ab una, a Manresa s'ha declarat una nova huelga. Los operaris de la fabrica de mocadors de seda del Sr. Balcells no han pogut acceptar la nova rebaixa en la má d'obra que se 'ls imposava, y que segons cálculs de personas entesas ascendeix a un 30 per cent.

Dos anys enrera la rebaixa en los jornals sigué de un vint per cent; de modo que avuy, los infelissos operaris haurien de resignarse á quedar reduhuts á mitja racció.

Quan visita Catalunya en Navarro Reverter y 'ls industrials se desviuen per ensenyarli totas las grandesas, me sembla á mí que no fan lo que deurían.

Millor fora ferli patent l'estat de postració y de miseria á que ha quedat reduhida una bona part de la classe obrera catalana.

Si lo que 'ls fabricants gastan en banquets per obsequiar á un ministre, ho invertissen en millorar la sort dels infelissos obrers, no's derramaría tant xampany; pero tampoch se derramarían tantas llágrimas.

Pel cas del dentista Ruiz y molts altres, lo govern dels Estats Units no té cap reparo en ficarse en los fallos proferits pels nostres tribunals. Y en Cánovas els deixa fer, aplanantse a totas las exigencias.

En cambi las piraterias nort-americanas, los barcos detinguts pel govern yankee ab cargament d'armas y municions pels insurrectes son tots absolts pels tribunals de aquell país, sense que ni una sola vegada'l govern espanyol haja formulat la mes mínima reclamació.

Ni aixó es just ni equitatiu, ni molt menos decorós. Si 'ls tribunals nort-americanos son independents, també ho haurían de ser los nostres. Desgraciadament ja fa molt temps qu'Espanya, sense formació de causa, ha sigut condemnada a la pena de humillació perpétua.

Lo discurs de'n Silvela no ha produhit lo menor efecte.

Es natural. L'home de la daga florentina ab las sevas declaracions monárquicas y conservadoras, está perdent un temps preciós.

Y ab lo temps, las millors dagas florentinas se rovellan.

En Retana, aquell diputat alarmista, turiferari de

las rencorosas passions dels frares filipins, que omplia 'ls periódichs de noticias espervaradoras, al últim ha confessat que va equivocarse.

¡A bona hora ha vingut la tal confessió!

Si algún día vá a Manila, no s'olvidi de visitar lo cementiri, y dongui expressions á tots los fusellats que van pagar ab la vida las sévas exageracions frailunas.

Lo general Lachambre á son pas per Barcelona s'ha fet extraordinariament simpáti.

Y se n'ha fet en rahó de que ningú va anar á saludarlo, ni las autoritats, ni 'ls capellans, ni 'ls frares, ni aquells ricaxos que no contents ab haver agabellat tot lo diner, voldrían acabar ab la llibertat del poble.

Tots aquests elements quan s'acostan á un general, ho fan ab l'idea de disposar de la seva espasa pels seus fins y contant ab que podran contar ab lo seu apoyo, convertintlo en un dels seus.

Es aixís que ni de una hora lluny van aproximarse al vencedor de Cavite, ergo... res, que l'intrépit general Lachambre s'ha fet extraordinariament simpáti.

Haventse pogut lliurar de son contacte, está completament net de tota sospita.

Tot sovint se publican en lo *Diari oficial del Ministerio de la Guerra* las llistas dels soldats que van morint á Cuba. Pero 'ls noms de las poblacions d'ahont son fills apareixen en las indicadas llistas tan equivocats, que no es capás ningú de distingir los municipis á que pogan referirse.

Jutjin sino pels següents que figuren en l'última llista, tots los quals corresponen á la Provincia de Barcelona:

«Jaime Ilio Vilanova de Castebres; Juan Rodríguez Robilu de Monfor; Magin Camponeda Cámara de Castrellón; Estéban Senit Mena de Chazamón; Juan Solorigale Altarriba de Colunfina; Agustín Casals Verona de Aliñá; Joaquin Racerill Serra de Lagas... y molts altres pel mateix istil.

Per reclutar als quintos y enviarlos a la guerra, ja's troba'l poble, y fins lo carrer y la casa ahont viuen. En cambi per fer saber á sas familias la seva desgraciada mort, las plomas oficials escriuen lo primer que se 'ls antoixa.

Colgantlos al camp de la quietut, lo govern se figura que ja ha cumplert. Y qui tinga mal-de-caps que se 'ls passi.

CARTAS DE FORA.—A Vich s'ha desencadenat una ratxa clerical contra LA CAMPANA, L'Esquella y altres periódichs. Segons las ordres que s'han donat en lo Seminario, l'alumno que compri un diari al nostre corresponsal, será expulsat de la classe. Ja venhen si se las pegan fortas. Crech que molts alumnos deurán la seva sort á que 'ls expulsin, perque haver de ser capellá en aquella terra ahont n'hi ha tants que's disputan lo blat de moro, las monjetas y las patatas, francament, es molt trist. Lo millor que poden fer es penjar los hábits á la figura... y ja viure, que'l mon es prou ample! Recordin que fins a n'en Balma qu'era un sabi, la clericalia vigatana va ferlo morir de tristessa.

Fayón.—Jutjin per los següents fets de la condició especialissima del nostre ensotanat. Lo dia 8 del corrent morí una vella pobre de solemnitat, de tal manera que ni'l metje, ni'l apotecari, ni'l enterrador van voler cobrar res pels serveys que li havian prestat. Lo fill de la difunta acut al Mossén qu' es una mina de caritat cristiana, y aquest li respón que li porti un duro per l'enterro del seu pare (mort encare no fé un any) y un'altre duro per la seva mare. Lo fill diu que no té recursos de cap mena y'l Mossén li respón que si no'l pagan no treballa. Després de molt buscar logra aquell reunir cinch pesetas, torna de nou á la rectoria y oferintlas al rector y prometent pagarli las altres cinch al hivern, respón l'ensotanat que si no las hi paga totas deu al acte, no hi ha enterro.—Entre tant lo cadáver insepult presentava ja senyals de descomposició, per qual motiu lo metje oficiá al Arcaide y aquest maná lo seu traslado al cementiri y l'enterro ¡Han vist incomedo com el que vá tenir el mossén ab el metje y ab'l arcaide perque li havian fet perdre aquell duro!

A primers de més mori una noya de 6 á 7 anys filla de una familia de bona posició, y també demaná'l pago per adelantat y pago de adulta sent pàrvula la difunta. Y al anar á buscar lo cadáver, veient que la casa estava situada en un carrer molt costarut, exigí que li baixessen, qu'ell no volia pujar pendents, sens dupte per no suar la cansalada. No hi ha que dir si ab aquests exemples contribuirá á sembrar en lo cor de sos feligresos las llevors de la comoditat cristiana.

VIATJE D'EXPLORACIÓ

A carta del Foment convidant al govern a la inauguració de la exposició industrial, va deixar estupefacte a n'en Cánovas.

—Els de Barcelona invitantnos á anarhi?—va dirse:—aquesta gent porta mala intenció.—

Hi havia motius per suposarlo aixís.

Després de la manera com el govern ens ha tractat, després d'aumentarnos dos milions per consúms, ¿convidarlo á presidir una festa?

Lo que en Cánovas pensava:

—Aquests barcelonins volen fernos una mala partida, y aprofitan aquesta ocasió de la exposició per pararnos la ratera. ¡Ah, no!... Lo qu' es jo, no hi vaig. ¿Quin ministre podria enviarhi?

Llavors va ser quan va pensar ab en Navarro Reverter.

—¡Aquest ray qu' es valenciá!... Además, crech que si no es

valentme de un medi aixís, no me l' podré treure may més del ministeri.
 Y l' enviá á buscar.
 —Senyor Navarro, ha d' anar á Barcelona.
 El ministre va retrocedir dos ó tres passos.
 —¿Jo á Barcelona? ¿Jo, després de la rifada que 'ls acabo de fer?
 —No tingui cuydado, ó millor dit, tinguin molt. Comprench perfectament els grans perills qu' entranya avuy un viatge d' aquesta índole; pero, no hi ha remey, un govern no ha de tenir may por. ¿Qué pensarian els barcelonins si no 'ns atrevíssim á anarhi?
 —Que pensessin lo que volguessin!... Val més passar per cobart, que...
 —Nada, amich Navarro, no s' alarmi y emprendi 'l viatge, adoptant totes las precaucions que la prudencia aconsella.
 —¿Qué li sembla que haig de fer?
 —No hi vaji sol. Passis «companyar pels seus fills, pel director d' Aduanas, per uns quants «mpleats de punys, qu' en cas necessari pugan defensarlo.
 —Ho faré aixís.
 —Ademés, si 'ls convidan á menjar en algun puesto, no prohibi res que no ho fassi tastar primer pel director d' Aduana... ¿Comprén?
 —¡Prou! Vol dir que val més que tingui un disgust ell que no pas jo...
 —Ab aquestas precaucions y la seva presència d' esperit, no s' espanti. Y en tot cas, pensi que al mon tots hem de morir, y que aviat ó tart, á Madrid ó á Barcelona...
 Confortat ab aquestas carinyosas reflexions, el ministre d' Hisenda emprendé 'l viatge y arribá á la nostra ciutat.
 Al baixar del tren s' encomaná á Deu, y abandonantse resignat als etzars del destino, pero resolt á vendre cara la seva vida, s' entregá á las comissions que l' anaren á rebre.

**

En Navarro Reverter torna ja á ser á Madrid.
 En Cánovas l' espera á la Huerta y al veurel entrar no pot contenir una exclamació d' alegre sorpresa:
 —¡Vosté aquí! ¡Ilés, intacte, sancer?
 —Més gras, més bo, més fresch que quan vaig anármen.
 —Explíquim'ho tot, que aixó ha de ser una epopeya. ¿Quina arribada varen ferli 'ls barcelonins? ¿Xinlets, tronxos, erits, malsonants?
 —Una arribada cordialíssima, magnífica. Vivas, abressadas, domassos, marxa real...
 —Bé; deurian ferho per cubrir las apariencias... Naturalment, el Foment devia ser sol á l' estació. Ni Ajuntament, ni Diputació provincial, ni...
 —Al contrari: va venirhi tothom...
 —¿De veras?
 En Cánovas plora de tant riure.
 —¿Ahónt va haverse d' allotjar?
 —Al pabelló del Parch.
 —¿Será un casolot... una quadra...
 —¡Fugí!... Es un palau magnífich que l' Ajuntament té amblat per hospedarhi 'ls reys, els prínceps, els viatjers extraordinaris que arriban á Barcelona...
 —¿Quina vida li han donat?
 —¡Las mil y una noches!... De tiberi en tiberi, de festa en festa, de homenatge en homenatge...
 —Y d' alló dels consums ¿qué 'n diuhen?
 —Ni una paraula.
 —¿No?
 —Ja ningú se 'n recorda...
 Al arribar aquí en Cánovas abraça á n' en Navaro Reverter.
 —¡Ab capitals tan espléndidas y generosas com aquestas, dona gust gobernar!... Demá 'ls aumentarém la contribució.

FANTÁSTICH.

ACTUALITATS

—¡Tóquila, senyor Silvela!
 D' aixó se 'n diu parlar clar.
 —¿Vol dir qui hi tingut la trassa de tocá 'l viu?
 —¡Pues y tall!
 Que 'l govern es un taramba, que no sab doná un sol pas sense anársen de bigotis, qu' está entregat al etzar, que 'ns fa perdre la conciencia, y la fe, y la dignitat, y 'ls quartos y la vergonya...
 ¡La pintura es magistral!...
 Llástima que té un defecte!...
 —¿Quin?
 —Que tots els disbarats y totes las picardias que vosté ha anat apuntant al compte del senyor Cánovas, no son d' ell sol.
 —¿No?
 —¿No sab que de tot, á vosté al menos n' hi pertoca la mitat, en just pago y recompensa d' haverlo ajudat tants anys?
 **
 —¡Pobre general Lachambre!
 ¿Es dir que la recepció que va teni á Barcelona no va agradarli?
 —Molt poch.
 Al moll no hi havia un ánima, pel camí hi vaig veure sols quatre agents de policia y deu ó dotze xicots. A la fonda van venirhi únicament els senyors que no poden excusársen; vaja, per dirho clá; alló, millor que un apoteosis

d' un que torna victoriós, tenia aspecte d' enterro...
 —Donchs aprenqui, un altre cop.
 May que torni de Manila ¿sab qué ha de fé? En el vapor passa 'l temps dibent pare-nostres, parla molt de religió, se posa uns escapularis... y quan salta en terra, en lloch de cridar ¡Viva la patria!... se senya, 's dona dos cops de puny al pit, y... descuydi, ¡ja veurá quina ovació!
 No son els generals bélichs els del dia...
 —¿Donchs quins son?
 —Els que manejan bé 'l ciri quan van á la professó...
 **
 —Mamá... li haig de di una cosa.
 —¿Alguna barbaritat?
 —Hi ha un jove... que 'm vé al darrera.
 —¿Si? Donchs ves de vigilar que no 't trepitji la falda.
 —Es que 'm vé al darrera... ¿sab? ab uns propósitos molt dignes; vol demanarme la má.
 —¿Es rich?
 —¡Ay! Nó, per desgracia.
 —Pues envia á nanná.
 ¿Prendents pobres?... ¡Al diable!
 —¡Si 'l vejés! ¡Es més galán, més simpátich, més...
 —No importa; de tot aixó, quan vé'l cas, no se 'n tira res á la olla. De segur qu' es estudiant...
 —No senyora, la carrera l' ha acabada mesos há; lo mal es que no té feyna.
 —¿Deu ser metje?
 —No.
 —¿Advocat?
 —Tampoch.
 —Y donchs ¿qu' es?
 —Dentista.
 —¿Dentista? Surt al instant al balcó y digas que puji.
 —¿Es dir que hi consents?
 —Y tall!...
 ¡Dentista!... Aixó sí, exigeixli que l' endemá de casats corri á naturalisarse súbdit nord-americá. Inmediatament va á Cuba, procura ferse agafar, fa de modo de morir, y... prou: desde aquell instant ja tens la fortuna feta.
 —¿Y aixó?
 —El govern ha acordat pagar quaranta mil duros en or, com es natural, per cada cap de dentista súbdit nord-americá...
 —Donchs el erido!...
 —¡Incontinenti!
 ¡No 'l deixis escapar pas!

C. GUMÁ.

UNA EXECUCIÓ CAPITAL

Dimars va alsarse de nou lo cadafalch á Barcelona. De un quant temps á n' aquesta part espanta la freqüencia ab que tant la capital com alguns pobles de Catalunya han de presenciar l' horrendo espectacle del patíbul. Com se ven la moralitat pública augmenta de dia en dia, baix lo domini dels governs monárquichs.
 Lo reo del dimars era en Silvestre Lluís, considerat com autor del triple parricidi del correr del Parlament, per més qu' ell negá sempre sa participació en tan espantós deliete.
 Avants de ser posat en capella se notá ab sorpresa que s' havia inferit algunas feridas en lo coll y en lo cos, haventse valgut per ferselas de una petita llenca de ferro, arrancada de la porta del seu calabosso. Apesar d' aquest incident, lo Tribunal maná que continuessin los preparatius pera la execució.
 Mes tart y trobantse ja en capella declaró qu' en la casa del carrer de Parlament ahont se perpetrá l' crim, en un amagatall del sostre hi tenia amagada una porció de monedas falsas. Sabut es que 'l tal Silvestre Lluís se dedicava á fabricarlas y expéndrelas. Verificat un registre en lo siti per ell indicat, foren efectivament trobadas las ditas monedas.
 Com aquest fet ha de donar lloch á procediments specials, indubtablement lo reo se 'l reservava per declararlo quan estigués en capella, cregut de que mentres se practicarían las averiguacions, se demoraria l' cumpliment de la terrible sentència. Mes los seus cálculs sortiren fallits. Y 'l dimars, á las nou del matí, passá á mans de Nicomedes Méndez, qui pogué sumar una nova execució en lo llarch catálech de las que porta efectuadas. Silvestre Lluís, tant bon punit pujá al cadafalch, declaró ab ven ferma qu' era innocent. Y una vegada assegut al pal repetí la mateixa manifestació.
 **
 Poca cosa pot dirse respecte de la seva estancia en la capella, tota vegada que may s' havían pres precaucions tan extraordinarias al objecte d' evitar que lo que passava á la presó, trascendis al públich. Las disposicions avuy vigents, que 's compleixen ab tot rigor, deixan als reos condemnats á mort completament aïslats y fora del alcans de la curiositat pública. Per últim s' ha srribat á compendre que tots los preparatius de una sentència son lletjos y repugnants. Lo que no s' ha comprés encare es la necessitat de suprimir á uns baillets vestits d'

escolans, vermells que en vigílias d' execució, recorren la ciutat, demanant almoyna pel reo al só de una campaneta. Aquest espectacle resulta sumament molest pels vehins.
 Al pati dels corders, ahont s' efectuá l' execució de la sentència, tant sols se permeté que hi entressin contadas personas. La multitut se quedá rebullint en las inmediacions de la presó. Los que alegavan l' exemplaritat de la pena de mort sembla que al últim rectifican la seva opinió, desde 'l moment que la converteixen en un acte poch menos que de carácter privat.
 Aixó sí, una vegada extingida la vida del reo, van obrirse las barreras del pati, y una multitut com un riu humá, precipitantse en aquell siti, aná desfiliant per davant del cadafalch, damunt del qual s' hi veyá 'l quadro tétrich y repugnant de un home agarrotat, lo coll romput, lo cap penjant, la llengua enfora, y 'l cos ert, en actitud violent. Aquesta exhibició 's prolongá fins molt avansada la tarde. Aixís es com las autoritats ilustran al poble y suavisan las sevas costums.

J.

IU un telégrama de Madrid:
 «Se asegura que el Sr. Cánovas, deseoso de poner fin cuanto antes á la situación de Cuba, está decidido á cambiar de política, de sistema y de procedimientos.»
 Sí, sí: ja pot canviar de tot lo que vulga. Malament aném ara y malament anirém sempre.

En rigor mes que de política, de sistema y de procediment, aquí de lo que s' ha de canviar es de Cánovas.

El Globo anomena al Duch de Tetuán «el papa-negro.»

Encare no fá un mes que tot just era bisbe y confirmava... ¿y ara ja es Papa?
 Si que amigo s' ascendeix depressa en la iglesia conservadora!

Lo discurs de 'n Navarro Reverter en lo Foment del Trabajo nacional pot resumirse ab los següents conceptes:

«Me diuhen poeta de la Hisenda; pero s' equivocan. De poeta no 'n soch: tant-de-bó que 'n fós! En cambi soch un home guapo y simpátich com no n' hi ha un altre. Ne soch molt... Miréume bé... Ben diferent de certs ministros de Hisenda esquerps y mal-educats, jo faig pagar al contribuyent lo que 'm dona lo gana, y 'l contribuyent m' obsequia ab banquetes com el que acabém de celebrar en honor meu per ser tan guapo y tan simpátich.»

Una cosa per l' istil, es lo que va dir en lo séu discurs, entre 'ls aplausos de la concurrencia composta exclusivament de fabricants.

Los nostres industrials son aixís: lo barber que 'ls afayta á pel y á repel volen que siga aixerit, enrahonador... y de ca'n Alabau!

Tothom demana als fusionistas qu' exposin de una vegada las solucions que tenen als problemas pendents.

Y 'ls fusionistas callan, y en Sagasta no diu aquesta boca es meva.

Apesar de tot, en mitj del séu silenci tots pensan lo mateix: tots pensan en qu' es necessari ensenyar las dents.

- ¿Las dents á qui? A la Monarquía?
- Y ara?
- Als insurrectes de Cuba?
- Menos.
- ¿Donchs á qui?
- A las talladas del pressupost.

La familia de un ex-president del Tribunal Suprém posseheix una magnífica finca de recreo en las inmediacions de Burgos. Vels'hi aquí que tot de un plegat vá comensar á disminuir l' aygua ab qu' era regada, fins que al últim deixá de rajarne ni una gota.

Se practicaren averiguacions y s' descubrí que l' aygua se l' havían xuclada 'ls frares de un convent vehí de la indicada finca.

Requerits á tornar lo que no era séu respongueren ab tota mena de camándulas; pero quan se convenceren de que anava á portarse la qüestió als Tribunals, amenssaren ab excomunicar al propietari de la finca y á tota la séva descendencia.

¡Y viva la frescura... y l' aygua fresca!

L' Osservatore Romano ha publicat las instruccions del Papa recomenant als católichs de tots los païssos que aceptin lo régimen existent en cada hu d' ells, sens perjudici de apelar á tots los medis legals pera la reforma y millora de las lleys.

De manera que 'ls carlins que no pensan mes que ab approfitar la primera ocasió pera tirarse á la montanya, faltan obertament á las ordres del Papa.

CONTRASTOS DE LA SEMANA

L' arribada d' un héroe: soletat.

L' arribada de un ministre: gran corteig.

La pena de mort: entrada plena.

Si bé ells dirán: —Del Papa no n' hem de fer cas: ja fá molt temps que 'l Papa s' ha fet *cipayo*.

Un sabi ha descobert la manera de convertir als blancs en negres.

¡Vaya un descubrimient!...

No n' fá pas poch de temps que 'ls governs de la restauració á tots els espanyols ens *deixan blaus!*...

Lo President de la República del Ecuador ha ordenat la expulsió dels membres de totes las ordres religioses y ha posat prés al bisbe de Guayaquil.

Ja ho saben els frares: qui no vulga pols que no vaja al Ecuador.

L' ex-héroe de Sagunto ha determinat anarse'n á passar una temporada á Aranjuez.

Decididament D. Arseni está pels ayres del camp y per las sombras frescas.

Pero á Aranjuez no hi estará de molt tant bé com á Teyá.

Á Aranjuez no trobará ningú que li dongui butifarra.

Los *yankées* no 's cansan may. Tant bon punt han vist satisfeta una reclamació de las sévas ja 'n preparan un' altra. Troban lo terreno flonjo y assahonat. Avuy embran y als pochos días cullen.

Ara 'ns han sortit ab lo cas del dentista Ruiz, mort á la presó de Baracoa. A pesar de dirse Ruiz y de ser espanyol, los *yankées* van concedirli la consabuda naturalisació, que vé á ser una especie de seguro sobre la vida, per l' istil dels de *La Equitativa*, sols que per aquests no es necessari satisfer dividendos porque Espanya paga.

Lo resultat es que 'l dentista Ruiz, mort y tot, se disposa arrancarnos un caixal de 40,000 duros.

Y ja veuran ab quin brillo D. Antón ens els treu de la butxaca per satisferlos.

Lo duch de Solferino ha portat de Venecia una casulla brodada per la costella del rey de las húngaras y destinada á Montserrat.

Aixó vol dir que pel logro dels séus intents se refía mes dels favors de la moreneta, que del trabuch dels morenos de la boina.

Tant se val. Ab casulla ó sense casulla ja li dirán de missas.

Segons las últimas noticias de Cuba actualment se deuen 36 milions de duros per atrassos en las pagás al personal civil y militar y als contractistas. L' última nómina satisfeta correspón al mes de Desembre.

Y ara que vaja dihent en Navarrorreverter que tot marxa al pel, que no 's deu un quarto y que 'ls pressupostos, per primera vegada, desde Noé, se saldaran ab superábit.

Ara comprench las simpatias dels fabricants pel ministre de Hisenda... Encare que siga un ministre que no *fila*, resulta ser un gran *teixidor de ilusions*.

Una noticia de Grecia:

«L' hereu de la corona, imitant la conducta del séu pare ha notificat formalment al Govern que renuncia á la tercera part de la seva llista civil, pera ajudar al país á sobreportar las cargas que l' agobian.»

Vels'hi aquí una noticia que val per ella sola un nou missatge.

—: Al rey de Grecia?

—No: á algú altre que tal vegada no enten prou el grech.

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*No ve-le-ta.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Lola—Olla—Alló.*
- 3.ª GEROGLÍFICH.—*Un mussol may vé tot sol.*

Han endevinat las 3 solucions los ciutadans M. Samlab, Pau Porra; Un Anacoreta y J. Asnalab; n' han endevinadas 2 M. Malbas, Un Feligrés que no va á missa y J. M. Patatúm; y 1 no més J. B. Barbé, Un Saranhista, Pep Castanya y Joan de la Llana.

XARADA

Conjunció n' es la *primera*, la *segona* consonant y si segueixes buscant trobarás que es la *tercera* una nota musical; y lo meu *Total*, lector, es lo nom d' un gran autor que sempre será immortal.

PERET DE GRACIA.

TRENCA-CLOSCAS

D. ANA LLOVERA REDEL

Formar ab aquestas lletras lo titol de una sarsuela castellana.

MELÓN CANSADO.

ANAGRAMA

Diu que avants per fer los Papis desde 'l cel baixava un tot.

¡Lo total de la ignoscencia!...
Llavors no hi 'via eleccions!

TAP DE SURO VILAFRANQUÍ.

LOGOGRIFO NUMERIC

5	—Una vocal.
4 7	—Nota musical.
4 7 8	—Prenda en desús.
1 3 6 3	—Una mida.
8 5 3 6 3	—Poble catalá.
1 3 6 3 4 5	—Un auçell.
4 5 7 4 7 8 3	—Carrer de Barcelona.
1 2 3 4 5 6 7 8	—Un instrument musical.
1 2 3 4 7 8 3	—Nom de dona en diminutiu.
1 5 4 7 4 3	—Carrer de Barcelona.
1 3 6 7 8	—Poble catalá.
4 5 8 3	—Nom de dona.
4 3 2	—Una moneda.
2 3	—Un article.
1	—Consonant.

PEPET PANXETA.

GEROGLÍFICH

× P
K T K T
LO LO
PK PK

J. AUBERT M.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Empayta-beatas, Emili Revoltós, Just Geremias, J. Aubert M., Joseph Vis, Penxitu de Blanes, J. Roca, Jan Buras, M. M. F., Cel-obert, Tim-patatim, Anton dels Bous y Un Azafranero:—*Lo qu' envian aquesta senmana no fá per casa*

Ciutadans M. Malbas, Tap de suro vilafranquí, Cicerón I de Vilafranca, Dos nyébets bada'onins, Un Gomós, Pepet Panxeta, J. Vila contseré, Antón Carrasca, J. Salau y Un Desafinat:—*Insertaré una cosa de lo que 'ns envian.*

Ciudadá Lay: Está bé y l' aprofitaré.—Telesforo Pegadella: Idem idem.—A. T. (Manresa) Ja 'n parlém en la seccio de Batalladas.—G. Raresa: La millonaria 'ns agrada mes quel' altra.—J. Staransa: Queda acceptada.—Z. A.: Las composicions que 'ns envia son molt fluijas.—Francesch Comas: Va molt bé.—Aguileta: Idem la majoria de las de la seva remesa.—Mayet: Rebuda la composició qu' está al pel.—Antonet del Corral: N' aprofitaré algunas.—Carriguiri: No pot anar.—J. G. Padros: L' article no diu res de nou; y la seva forma deixa bastant que desitjar.—Ruy de Gorch: La composició va bé.—Lluís G. Salvador: Idem la de vosté.—Anton del Singlot: Los versos estan plens de ripis: la xarada va bé.—Surissenti: N' aprofitaré alguns.—J. Solé Vallis: La composició no fa per casa.—F. Leporace: La de aquesta senmana no 'ns acaba de agradar.—Jep Curt: La composició resulta pornografica.—J. Balaguer y S.: Y la de vosté no 'ns fa 'l pés.—Un que no sab de que se las pesca: No podém aceptar un escrit de la índole del que 'ns envia.—Joan Rello: Es fluij.—L' Avi Riera: Va bé.—J. Bover Casellas: No 'ns agrada prou.—Pol Tarragona: No hem rebut lo que diu que 'ns envia.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.